

Molenaar komt van pas op golfbaan 1,40m onder NAP

Poldergolfbaan Kagerzoom in Warmond is een pareltje in zijn soort: een oude molen regelt de waterstand. De golfbaan maakt niet alleen gebruik van de waterkennis van molenaar Ben Hoogduin, ook is hij aangenomen als greenkeeper omdat hij het land en de natuur op zijn duimpje kent. Hoe landbeheer van vader op zoon werd overgedragen, ook al kwam er een golfbaan op te liggen.

Auteur: Karlijn Raats

Hoofdgroenkeeper Vincent de Vries (34) is werkzaam bij aannemersbedrijf De Ridder uit Soesterberg, maar voelt zich net zo thuis op 9-holes golfbaan Kagerzoom, waar hij sinds 2005 aan de slag is. Hij vertelt wat over de geschiedenis van de golfbaan: "Golfclub Dekker bestaat twintig jaar. Dat terrein is afgescheiden van deze baan. Daar is een driving range met grote putting greens. Op een gegeven moment wilden de leden een eigen baan hebben. Dus vijftien jaar geleden kwam deze baan Kagerzoom."

Tierelier

De Vries kon ook werk krijgen op een andere baan, maar Kagerzoom leek een baan naar zijn hart. "De ondergrond van deze baan is veen en kleigrond. Veen bestaat uit verteerd organisch materiaal dat heel veel water bevat. Nadeel hiervan is dat, zodra het waterpeil zakt, de bodem meezakt. En dat planten hier als een tierelier groeien. We maaien veel, de fairways drie keer in de week en de rough twee keer in de week. Voordeel is dat we nooit kunstmest hoeven te gebruiken. Met een maaiboot halen we ook riet en krulvuil uit de waterpartijen en sloten. Het zaad van het riet zit soms al duizenden jaren in de grond, dus dat dat maai je nooit voorgoed weg. Onder de veenlaag ligt een laag kattenklei (vroeger de bodem van de zee, red.) en op 40 tot

60 centimeter het grondwaterpeil. Het waterpeil van de omliggende Kagerplassen is een meter hoger, dus we hebben in de zomer makkelijke watertoevoer. Als het windstil is, gebruiken we het gemaal. De molen houdt het polderwater op 1.95 NAP in de winter en op 1.85 NAP in de zomer. De Kagerzoom ligt op 140 centimeter onder NAP. "We hebben op verschillende delen van de baan 30 centimeter zand opgebracht en doorgemengd met het veen. Op deze plaatsen staat geen water op de baan. Hier moeten we wel een beetje bemesten."

Handicap 11

Dan introduceert hij zijn collega Ben Hoogduin, van oorsprong molenaar. Met zijn tweeën hebben ze behoorlijk wat werk om handen, te bedenken hoe hard alles groeit door de vruchtbare veengrond. "We kunnen het aan", zegt De Vries. "We moeten wel wat extra hard werken. En extra klusjes, zoals dresen, schieten er wel eens bij in doordat we maar met zijn tweeën zijn. Maar verder is 25 hectare terrein inclusief de vijvers goed te doen. We hebben uitstekende maaimachines om ons werk mee te doen. De rough laat ik vaak voor een stuk doorgroeien, dat vind ik persoonlijk wel mooi, dat hoge gras. Het is ook karakteristiek voor dit type baan." De Vries is zelf begeistert golfer. "Ik kan mijn qualifying

Vincent de Vries

Ben Hoogduin

kaarten bij de club inleveren en zit op handicap 11. Ik doe ook mee aan clubwedstrijden. Vroeger won ik wel eens. Op een gegeven moment moest ik daarom maar buiten mededingen spelen, dus buiten de prijzen om." Hij lacht. "Maar goed, de leden kennen me dus goed. Dat is belangrijk om je thuis te voelen op een baan."

De maan

Samen met Hoogduin neemt De Vries vakblad Greenkeeper mee op een ronde over de baan. Er paraderen veel eksters over de baan. Hoogduin: "Daardoor hebben we minder eenden en zangvogels. Eksters en wilde katten eten de eieren en kuikens op en ook jonge hazen. Een tijdje terug hadden we nog 35 hazen op de baan. Dat aantal is nu gehalveerd, ook door honden die nog wel eens door de baan rennen. Maar als er schade is, mag ik optreden als jager. Ik ben namelijk ook jager." Hoogduin is er zichtbaar trots op, dat is leuk om te zien. "We

hebben veel wilde ganzen bij hole zes", gaat hij verder. "Die vreten de baan aan en laten veel poep achter op de baan. De ganzenpopulatie is sowieso groter dan gezond is voor de omgeving. Afgelopen maanden hebben we er driehonderd

afgeschoten en vierduizend eieren doorgeprikt." De molenaarsgreenkeeper wijst naar de bomen en struiken en legt een link naar voorbije tijden: "We hebben alles aangeplant, dit was allemaal polder. Je kunt de oude waterwegen nog door

Natte plek op fairway

Hier liep vroeger een sloot

de baan zien lopen. Hier liep er eentje van de molen richting het clubhuis. Vanaf de boerderijen voerden de mensen alles per boot aan over het water tussen de percelen die op de dijk aansloten. Mijn opa was hier veldwachter vanaf 1910. Tot 1985 hadden we in de molen nog geen stromend water en tot 1986 geen stroom via de elektriciteitskabel. We hadden licht als de maan scheen en water als het regende.” Hoogduin laat zijn molen zien, die in 1840 is gebouwd. “In 1972 is hij afgebrand binnen een uur tijd, omdat het windkracht 12 was”, luidt de eigenaar zijn commentaar. In de molen zelf huizen normaliter boerenzwaluwen op de houten spanten. Hoogduin: “Dit is de enige plek waar ze veilig zijn voor de eksters. Nu zijn ze weer terug naar Afrika. “Ook heb ik hier eens een witte kwikstaart en een ijsvogel gezien.” De molen is een uitstekende waterpomp: hij pompt

25 duizend liter per minuut “Dankzij de molen kon de baan er komen”, zegt Hoogduin. “In de middeleeuwen was dit moeras. Bij opgravingen zijn hier nog paalwoningen langs het water gevonden. Ook vonden ze toen kraaltjes en ook zalm, die toen nog in de Rijn voorkwam.”

De vijver op de golfbaan zit vol met paling, snoek en karper. Helaas mag er sinds dit jaar niet meer in gevestigd worden. Binnenkort wordt de baan winterklaar gemaakt. De Vries: “Straks gaan we de greens met 18 millimeter-pennen prikken en zodra we de wintergreens hebben, gaan we er met de vertidrain overheen, dan blijven ze de hele winter open liggen. Dan schieten de wortels goed naar beneden. Schade met de grote vertidrain is miniem omdat je dan minder schade rond prikpaten hebt dan met de kleine vertidrain. We hadden op 15 tot 20 centimeter een storende

"We hebben op verschillende delen van de baan 30 centimeter zand opgebracht en gemengd met het veen"

laag in de grond zitten met verdichting, maar die is nu al een heel eind los. Dat verschil zie je goed met de penetrometer. Het is goed voor je green om veel afwisseling te hebben in de bewerking, zoals slitten, diep en ondiep beluchten, noem het maar op. De wintergreens worden bewerkt en bemest zoals de andere greens halverwege september. In het voorjaar gaan we weer verticuteren en doorzaaien. Nu maaien we alles op 12 millimeter, in het voorjaar op 8 millimeter.”

Een haas op de baan!